

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ВІЙСЬКОВИЙ ІНСТИТУТ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ ТА ІНФОРМАТИЗАЦІЇ
імені ГЕРОЇВ КРУТ

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗДОБУВАЧІВ
ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ (PhD) У
ВІЙСЬКОВОМУ ІНСТИТУТІ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ ТА
ІНФОРМАТИЗАЦІЇ імені ГЕРОЇВ КРУТ

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
Військового інституту телекомунікацій
та інформатизації імені Героїв Крут
протокол від 22.04. 2021р № 13

Введено в дію наказом начальника
Військового інституту телекомунікацій
та інформатизації імені Героїв Крут
від 23.04.2021року № 214

Начальник Військового інституту
телекомунікацій та інформатизації
імені Героїв Крут
генерал-майор

Віктор ОСТАПЧУК

Київ
2021

Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (PhD) у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут, 2021. – 39 с.

Укладачі:

Радзівілов Г.Д.	заступник начальника інституту з наукової роботи, к.т.н., доцент;
Діянчук І.М.	начальник науково-організаційного відділу;
Лазута Р.Г.	старший науковий співробітник науково-організаційного відділу;
Головко О. Є	науковий співробітник науково-організаційного відділу;
Гришенко Н.О.	науковий співробітник науково-організаційного відділу;
Куцаєв В.В.	молодший науковий співробітник науково-організаційного відділу.

ВНЕСЕНО ЗМІНИ

Рішення Вченою радою ВІТІ ім. Героїв Крут
від 22.11.2021р протокол № 3.

Введено в дію:

наказ начальника ВІТІ від 23.11.2021р № 601

Зміст

1. Загальні положення.....	4
<i>Нормативно-правова база розробки Положення.....</i>	5
<i>Основні терміни та їх визначення.....</i>	6
<i>Порядок вступу до ад'юнктури.....</i>	14
2. Загальна характеристика освітнього процесу з підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії	14
<i>Стандарти вищої освіти .....</i>	17
<i>Освітні - наукові програми .....</i>	18
3. Організація та забезпечення освітнього процесу	20
4. Планування освітнього процесу.....	22
<i>Навчальні плани.....</i>	23
<i>Програма навчальної дисципліни, робоча програма навчальної дисципліни (Силабус).....</i>	24
<i>Індивідуальна освітня траєкторія здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії .....</i>	25
5. Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять.....	28
6. Оцінювання та визначення результатів навчання.....	31
7. Контроль підготовки та атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії.....	34
8. Система забезпечення якості освітньої діяльності.....	37
9. Переведення, відрахування та поновлення здобувачів вищої освіти доктора філософії.....	39
10. Права та обов'язки учасників освітнього процесу.....	39
11. Прикінцеві положення.....	39

1. Загальні положення

1.1. Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (PhD) (далі – Положення) у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут (далі – Інститут) є нормативним документом, що регламентує організацію освітнього процесу з підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (PhD) в Інституті та провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти з урахуванням специфічних вимог до підготовки ад'юнктів.

1.2. Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу з підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (PhD) (далі – здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії) в Інституті.

1.3. Положення визначає основні принципи, процедури та індикатори забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в Інституті, а також розподіл повноважень щодо забезпечення якості освіти між учасниками освітнього процесу, керівництвом (гарантом освітньо-наукової програми, керівником групи забезпечення) освітньо-наукової програми, кафедрами і факультетами, керівним складом, дорадчими органами та структурними підрозділами Інституту.

1.4. Положення спрямоване на забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти в Інституті відповідно до загальновизнаних європейських та світових стандартів, формування культури якості в Інституті, запровадження та постійне удосконалення системи підготовки здобувачів ступеня доктора філософії.

Положення також регулює питання залучення до процесів забезпечення якості в Інституті як учасників освітнього процесу (здобувачі вищої освіти, науково-педагогічні працівники, навчально-допоміжний персонал), так і інших зацікавлених осіб.

1.5. Провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти в Інституті здійснюється на підставі відповідної ліцензії.

1.6. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в ад'юнктурі Інституту здійснюється за денною формою навчання за рахунок коштів державного бюджету (за державним замовленням).

1.7. Мовою навчання в ад'юнктурі Інституті є українська.

Нормативно-правова база розробки Положення

1.8. Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (PhD) у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут розроблено відповідно до нормативних документів:

Закону України “Про освіту” від 05.09.2017 р. № 2145-VIII із змінами;

Закону України “Про вищу освіту” від 01.07.2014 р. № 1556-VII із змінами;

Закону України “Про наукову і науково-технічну діяльність” від 01.07.2014 р. № 1556-VII із змінами;

Закону України “Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань присудження наукових ступенів та ліцензування освітньої діяльності” від 30.03.2021 р. № 1369-IX;

Постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 “Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності” із змінами внесеними Постановою від 10.05.2018 р. КМ № 347.;

Постанови Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 “Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти” (із змінами внесеними відповідно до Постанов Кабінету Міністрів України);

Постанови Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261 “Про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)”;

Наказу Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 р. № 977 “Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти”;

Наказу Міністерства оборони України від 09.01.2020 р. № 4 “Про затвердження Положення про особливості організації освітньої діяльності у вищих військових навчальних закладах Міністерства оборони України та військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти”;

наказу Міністерства оборони України від 27.07.2016 р. № 385. “Про затвердження Положення про організацію наукової і науково-технічної діяльності в системі Міністерства оборони України”;

Наказу Міністерства оборони України від 24.02.2017 р. № 115 “Про затвердження Особливостей підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих військових навчальних закладах (науково-дослідних установах Міністерства оборони України)”;

Наказу Міністерства освіти і науки України від 16.10.2009 р. № 943 “Про запровадження у вищих навчальних закладах України Європейської кредитно-трансферної системи”;

Методичних рекомендацій для експертів Національного агентства щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми, затверджених рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти протокол від 29.08.2019 р. № 9;

Рекомендацій для експертів Національного агентства стосовно акредитації освітніх програм третього рівня вищої освіти (додаток до “Методичних рекомендацій для експертів Національного агентства щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми”);

Лист МОН від 26.02.2010 р. № 1/9-119 “Про методичні рекомендації щодо запровадження Європейської кредитно-трансферної системи та її ключових документів у вищих навчальних закладах”;

Статуту Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут;

Положення про організацію освітнього процесу у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут, яке затверджено рішенням вченої ради Інституту від 25.05.21 р. (протокол № 14);

Положення про наукову і науково-технічну діяльність у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут, яке затверджено рішенням вченої ради Інституту від 29.12.20 р. (протокол № 5);

Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут, яке затверджено рішенням вченої ради Інституту від 26.01.21 р. (протокол № 6).

Основні терміни та їх визначення

1.9. У цьому Положенні терміни вживаються в такому значенні:

академічне визнання – зарахування освітніх компонентів (результатів навчання), кваліфікацій або дипломів одного (українського або іноземного) закладу вищої освіти іншим закладом з визначеними цілями;

академічна відпустка – оформлена в установленому порядку перерва у навчанні у зв’язку з обставинами, які унеможливають виконання освітньо-професійних, освітньо-наукових програм (за станом здоров’я, через сімейні обставини, навчання або стажування в інших освітніх і наукових установах (у тому числі іноземних держав) тощо);

академічна година – мінімальна облікова одиниця навчального часу, яка є основою для планування та обліку навчальних занять. Тривалість академічної години становить зазвичай 45 хвилин;

академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів і визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу Інституту під час навчання, викладання та провадження наукової/творчої діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових/творчих досягнень. Порушеннями академічної доброчесності вважаються академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, академічне хабарництво, необ’єктивне оцінювання, академічне шахрайство;

академічна заборгованість – наявність навчальних дисциплін, практик тощо, за які здобувачу вищої освіти не було зараховано кредити. Заборгованість виникає в таких випадках:

протягом навчального семестру до початку поточного семестрового контролю, визначеного навчальним планом, особа з будь-якої освітньої компоненти (дисципліни, практики, курсової роботи) набрала менше балів, ніж визначена в Інституті межа незадовільного навчання;

під час семестрового контролю з будь-якого навчального компоненту (дисципліни, практики, курсової роботи) здобувач освіти отримав менше балів, ніж визначена в Інституті межа незадовільного навчання;

академічна мобільність – можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися або проводити наукову діяльність в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) на території України або поза її межами;

академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства;

академічна недоброчесність – несамостійне виконання здобувачем вищої освіти екзаменаційних, залікових, контрольних, курсових робіт, індивідуальних завдань, списування, використання заборонених на контрольному заході навчальних та довідкових матеріалів, відтворення у своїх працях чужих опублікованих результатів (текстів) без належного посилання на автора, фальсифікація та фабрикація результатів;

атестація – це встановлення відповідності засвоєних здобувачем вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандарту вищої освіти та професійному стандарту військового фахівця Збройних Сил України (професійному стандарту офіцера тактичного рівня) за військово-обліковою спеціальністю (групою військово-облікових спеціальностей):

акредитація освітньої програми – оцінювання якості освітньої програми та освітньої діяльності Інституту за цією програмою на предмет відповідності стандарту вищої освіти, спроможності виконання вимог стандарту, а також досягнення заявлених у програмі результатів навчання відповідно до критеріїв оцінювання якості освітньої програми;

відрахування – припинення статусу здобувача вищої освіти, прав особи, що здобуває вищу освіту;

випускник – здобувач вищої освіти Інституту, які закінчив підготовку за освітньо-професійною (освітньо-науковою) програмою та направляється для подальшого проходження служби відповідно до законодавства;

галузь знань – гармонізована з Міжнародною стандартною класифікацією освіти широка предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей;

гарант освітньої програми – керівник проєктної (робочої) групи з розроблення, реалізації, моніторингу та перегляду освітньої програми, науково-педагогічний або науковий працівник, який має науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною або спорідненою до освітньої програми

спеціальністю, стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи не менше 10 років;

група забезпечення спеціальності – група науково-педагогічних та/або наукових працівників, для яких Інститут є основним місцем роботи і які відповідають за виконання освітніх програм за спеціальністю на певних рівнях вищої освіти, особисто беруть участь в освітньому процесі і відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним цими Ліцензійними умовами;

доктор філософії (PhD) – це освітній і водночас науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра. Ступінь доктора філософії присуджується разовою спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти або наукової установи за результатами успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у разовій спеціалізованій вченій раді;

Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС) – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС;

забезпечення якості – сукупність процедур, що застосовуються на інституційному (внутрішньому) та національному і міжнародному (зовнішньому) рівнях для якісної реалізації освітньо-професійних (освітньо-наукових) програм і присудження кваліфікацій;

загальні компетентності – компетентності, які формуються у здобувача вищої освіти під час навчання за певною освітньою програмою, але мають універсальний характер і є важливими для особистого розвитку здобувача, його успішної соціалізації та професійного зростання;

здобувачі вищої освіти – особи, які навчаються в Інституті на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації. Здобувачами вищої освіти в Інституті є: курсанти, курсанти заочної форми навчання, ад'юнкти, докторанти;

здобуття (присвоєння) кредитів ЄКТС – визнання Інститутом факту опанування здобувачем освіти певної освітньої компоненти (досягнення ним відповідних компетентностей/результатів навчання). Оцінювання здобувача освіти здійснюється згідно з відповідним положенням Інституту;

індивідуальна освітня траєкторія – персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача вищої освіти, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, ґрунтується на виборі здобувачем освіти видів, форм і темпу здобуття освіти, суб'єктів освітньої діяльності та запропонованих ними

освітніх програм, навчальних дисциплін і рівня їх складності, методів і засобів навчання. Індивідуальна освітня траєкторія в Інституті реалізована через індивідуальний навчальний план;

індивідуальний графік навчання – документ, що визначає порядок організації навчання особи за індивідуальним навчальним планом, для якої графік здобуття освіти відрізняється від загальноновизначеного в Інституті;

індивідуальний навчальний план – документ, що визначає послідовність, форму і темп засвоєння здобувачем вищою освіти освітніх компонентів освітньої програми з метою реалізації його індивідуальної освітньої траєкторії та який розробляється закладом освіти у взаємодії із здобувачем освіти за наявності необхідних для цього ресурсів. До індивідуального навчального плану входять обов'язкові компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, курсові роботи тощо) та навчальні дисципліни, що обрані здобувачем освіти в порядку реалізації свого права на вибір навчальних дисциплін (програми академічної мобільності);

кваліфікація – визнана уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей та/або результатів навчання. Кваліфікації поділяються на освітні та професійні. У свою чергу, професійні кваліфікації можуть бути повними або частковими;

компетентність – динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти;

інтегральна компетентність – узагальнений опис кваліфікаційного рівня, який виражає основні компетентності рівня щодо навчання та/або професійної діяльності;

загальні компетентності – універсальні компетентності, що не залежать від предметної галузі, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача вищої освіти в різних галузях та для його особистісного розвитку;

компетенція – надані особі повноваження для виконання покладених на неї завдань і обов'язків певної професії (заняття, роботи);

контроль (контрольні заходи) є необхідним елементом зворотного зв'язку у процесі навчання. Вони визначають відповідність рівня набутих здобувачами вищої освіти компетентностей, знань, умінь та навичок вимогам нормативних документів щодо вищої освіти з даної спеціальності;

кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС) – умовна одиниця (кредитна одиниця – кр.) виміру трудомісткості певної частини програми підготовки. Ціна кредитної одиниці складає 30 академічних годин навчальної роботи здобувача вищої освіти (враховуючи час на проведення аудиторних занять, самостійної

роботи, семестрового контролю, практик, військового стажування, курсової роботи (проект), кваліфікаційної роботи.

Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить зазвичай 60 кредитів ЄКТС;

навчальний курс – завершений період навчання здобувача вищої освіти протягом навчального року. Тривалість перебування здобувача вищої освіти на навчальному курсі включає час навчальних семестрів, підсумкового контролю та канікул. Початок і закінчення навчання на одному курсі оформляються наказами начальника інституту про переведення з курсу на курс;

навчальні заняття – лекція; лабораторне, групове, практичне, семінарське, індивідуальне заняття; консультація. Тривалість навчальних занять обчислюють в академічних годинах;

навчальний план – це нормативний документ закладу вищої освіти, який складається на підставі освітньо-професійної програми та структурно-логічної схеми підготовки і визначає перелік та обсяг нормативних і вибіркових навчальних дисциплін, послідовність їх вивчення, конкретні форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік освітнього процесу, форми та засоби проведення поточного і підсумкового контролю;

науково-педагогічні працівники (далі – НПП) – це особи, які за основним місцем роботи у закладах вищої освіти провадять навчальну, методичну, наукову (науково-технічну, мистецьку) та організаційну діяльність;

наукові працівники (далі – НП) – це особи, які за основним місцем роботи та відповідно до трудового договору (контракту) професійно здійснюють наукову, науково-технічну або науково-організаційну діяльність та мають відповідну кваліфікацію незалежно від наявності наукового ступеня або вченого звання;

необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів вищої освіти;

Національна рамка кваліфікацій (НРК) – системний і структурований за компетентностями опис кваліфікаційних рівнів. Затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341;

освітній процес – інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої освіти і науки, що провадиться в Інституті через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості;

освітня діяльність у сфері вищої освіти – діяльність Інституту, що провадиться з метою забезпечення здобуття вищої освіти за відповідними спеціальностями на певних рівнях вищої освіти першому (бакалаврському) рівні, другому (магістерському) рівні, третьому (освітньо-науковому) рівні;

освітня послуга – комплекс визначених законодавством, освітньою програмою та/або договором дій суб'єкта освітньої діяльності, що мають визначену вартість і спрямовані на досягнення здобувачем вищої освіти очікуваних результатів навчання;

освітній компонент – змістовна навчальна складова освітньої програми як автономний, офіційно структурований навчальний досвід, що повинен мати послідовний чіткий набір результатів навчання, визначені види навчальної діяльності згідно з часом, виділеним в рамках освітньої програми, та відповідні критерії оцінювання;

освітня програма (освітньо-професійна, освітньо-наукова програма) – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності (спеціалізації), що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти. Комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення, передбачених такою програмою результатів навчання, дає право на отримання освітньої та професійної кваліфікації. Освітня програма може визначати єдину в її межах спеціалізацію або не передбачати спеціалізації;

оцінка – будь-яка кількісна або якісна міра на основі визначених критеріїв, які використовуються для встановлення рівня опанованих результатів навчання окремої навчальної дисципліни або освітньої програми в цілому;

оцінювання здобувачів – формалізований процес визначення рівня опанування здобувачем вищої освіти запланованих (очікуваних) результатів навчання. Оцінювання здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до цього Положення;

педагогічна діяльність – інтелектуальна, творча діяльність педагогічного (науково-педагогічного) працівника або самозайнятої особи у формальній та/або неформальній освіті, яка спрямована на навчання, виховання та розвиток особистості, її загальнокультурних, громадянських та/або професійних компетентностей;

педагогічна (науково-дослідна) практика є невід'ємним елементом освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії в ад'юнктурі Інституту.

В рамках педагогічної практики (науково-дослідної) ад'юнкти другого (третього) року навчання проводять навчальні заняття з профільних дисциплін або науково дослідні роботи обсягом не менше 180 годин;

переведення – зміни в правах та обов'язках особи, що здобуває вищу освіту, зумовлені зміною закладу вищої освіти та/або спеціальності

(спеціалізації, освітньої (наукової) програми), та/або форми навчання, та/або джерел фінансування без припинення статусу здобувача вищої освіти;

перезарахування/трансфер кредитів – процес визнання кредитів, присвоєних в іншому закладі вищої освіти, з метою отримання кваліфікації. Кредити, присвоєні учасникам у межах однієї освітньої програми певного закладу освіти, можуть бути переведені для накопичування в іншій програмі, запропонованій тим самим або іншим закладом освіти, оскільки результати навчання задовольняють деякі або всі вимоги конкретної програми, її частини або кваліфікації;

політика забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти в Інституті – сукупність стандартів, положень, рекомендацій і рішень, що прийняті й виконуються в Інституті відповідно до принципів забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти визначених в Законі України “Про вищу освіту”;

присудження ступеня/освітньої кваліфікації – акт надання здобувачеві певного ступеня вищої освіти/освітньої кваліфікації за результатами успішного виконання відповідної освітньої програми й проходження атестації відповідно до вимог освітнього стандарту;

програмні компетентності – найважливіші компетентності, що визначають специфіку програми та включаються до профілю програми. Очікується, що програмні компетентності однакових програм у різних закладах вищої освіти є подібними або порівнювальними;

програмні результати навчання – узгоджений набір із 15 – 20 тверджень про те, що саме здобувач вищої освіти має знати, розуміти та бути здатним виконувати після успішного завершення освітньої програми.

Програмні результати навчання за освітньою програмою відображаються у профілі освітньої програми; результати навчання за освітніми компонентами професійної програми відображаються в програмах навчальних дисциплін, практик та інших компонентів освітньої програми;

проектна група – визначена наказом начальника інституту група науково-педагогічних та/або наукових працівників, які відповідальні в Інституті за започаткування освітньої діяльності за спеціальністю на певному рівні вищої освіти і відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності;

результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми (програмні результати навчання) або окремих освітніх компонентів;

рівень освіти – завершений етап освіти, що характеризується рівнем складності освітньої програми, сукупністю компетентностей, які зазвичай визначено стандартом освіти та відповідають певному рівню Національної рамки кваліфікацій;

робоча програма навчальної дисципліни – нормативний документ Інституту, у якому викладаються конкретний зміст навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення та її обсяг, визначаються форми й засоби поточного й підсумкового контролю, критерії оцінювання. Робочу програму навчальної дисципліни можна використовувати як альтернативу силабусу навчальної дисципліни;

самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

силабус – навчально - методичний документ Інституту, який включає в себе опис навчальної дисципліни, мету та завдання, змістовні модулі та найменування тем занять, завдання до самостійної роботи, вимоги викладача, критерії оцінювання, список використаної літератури;

система внутрішнього забезпечення якості – це система забезпечення Інститутом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, що передбачає здійснення окремих процедур і заходів;

спеціальність – складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка;

списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема, під час оцінювання результатів навчання;

стандарт освітньої діяльності – це сукупність мінімальних вимог до кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення освітнього процесу закладу вищої освіти. Стандарти освітньої діяльності розробляються для кожного рівня вищої освіти в межах кожної спеціальності з урахуванням необхідності створення умов для осіб з особливими освітніми потребами та є обов'язковими до виконання всіма закладами вищої освіти незалежно від форми власності та підпорядкування;

стандарт вищої освіти – це сукупність вимог до освітніх програм вищої освіти, які є спільними для всіх освітніх програм у межах певного рівня вищої освіти та спеціальності;

структурно-логічна схема підготовки – науково та методично обґрунтований алгоритм реалізації освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми для формування у здобувачів загальних і фахових компетентностей, передбачених цією програмою;

ступінь – кваліфікація вищої освіти, яку зазвичай присвоюють після успішного завершення освітньої програми на певному рівні вищої освіти;

фабрикація – вигадування даних або фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

фальсифікація – свідомо зміна або модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу або наукових досліджень;

хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу або пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг або будь-

яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

якість вищої освіти – відповідність умов провадження освітньої діяльності Інституту та результатів навчання вимогам законодавства та стандартам вищої освіти, професійним стандартам, а також потребам замовника і суспільства, що реалізується шляхом здійснення процедур внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості;

якість освітньої діяльності – рівень організації освітнього процесу в Інституті, що відповідає стандартам вищої освіти, забезпечує здобуття особами якісної вищої освіти та сприяє створенню нових знань.

Порядок вступу до ад'юнктури

1.10. Порядок вступу, прийому і підготовки наукових, науково-педагогічних кадрів через ад'юнктуру та докторантуру Інституту, атестацію здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук, призначення і моніторинг якості роботи наукових керівників та консультантів, а також організацію роботи з ад'юнктами та докторантами в Інституті визначається: Правилами прийому до ад'юнктури та докторантури Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут, Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут та цим Положенням.

2. Загальна характеристика освітнього процесу з підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії

2.1. Освітній процес в Інституті – це інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої військової освіти і науки, що провадиться через систему науково-методичних, педагогічних, навчально-виховних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, формування умінь та навичок, набуття професійних (наукових) компетентностей особами, які навчаються: курсантами, курсантами заочної форми навчання, ад'юнктами, докторантами), а також на формування гармонійно розвиненої особистості, за умови виконання стандартів освітньої діяльності, реалізації системи стандартів вищої освіти.

2.2. Метою освітнього процесу з підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Інституті є підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації у галузі інформаційних технологій, воєнних наук, національної безпеки, безпеки державного кордону для подальшої служби на посадах офіцерського складу з метою задоволення потреб Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законодавства.

2.3. Освітній процес в Інституті базується на принципах академічної свободи, академічної доброчесності, академічної мобільності; формування індивідуальної освітньої траєкторії, які визначені у Кодексі академічної доброчесності Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут, Положенні про забезпечення академічної доброчесності у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут, Положенні про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут, Положенні про індивідуальні плани здобувачів вищої освіти Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут.

2.4. Освітній процес в Інституті забезпечує можливість здобуття здобувачами вищої освіти (ад'юнктами) загальних та фахових компетентностей у гуманітарній, соціальній, науково-природничій, технічній та військовій сферах, необхідних для професійної діяльності та їх інтелектуального, морального, духовного, естетичного і фізичного розвитку.

2.5. Освітній процес в Інституті організується в органічному поєднанні освітньої, наукової, науково-технічної, інноваційної діяльності, навчально-виховних та інших організаційних заходів та є невід'ємною і пріоритетною складовою діяльності Інституту. Інтеграція освітньої й наукової діяльності сприяє імплементації в освітній процес Інституту сучасних науково-технологічних досягнень, постійному вдосконаленню кваліфікації науково-педагогічних і наукових працівників, підвищенню рівня професійної підготовки фахівців, забезпеченню конкурентоспроможності Інституту на ринку освітніх та науково-дослідних послуг.

2.6. Загальне керівництво та контроль організації підготовки науково-педагогічних і наукових кадрів вищої кваліфікації в Інституті здійснює начальник інституту через заступника начальника інституту з наукової роботи.

2.7. Науково-методичне забезпечення та організацію діяльності ад'юнктури і докторантури Інституту здійснює вчена рада Інституту.

2.8. Основним фаховим та кваліфікаційним органом по забезпеченню освітнього процесу на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти є група забезпечення із спеціальності. На групу забезпечення покладено відповідальність за підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за певною спеціальністю.

2.8.1. Група забезпечення спеціальності складається з науково-педагогічних або наукових працівників, які працюють в Інституті за

основним місцем роботи, беруть участь в освітньому процесі та мають кваліфікацію відповідно до спеціальності підтверджену документом про освіту чи науковий ступінь із відповідної спеціальності або підтверджену науковою, науково-педагогічною або іншою професійною діяльністю за відповідною спеціальністю за не менш як сімома видами чи результатами, переліченими в пункті 1.14 (ліцензійних вимог), та які не входять (входили) до жодної групи забезпечення в поточному семестрі.

2.8.2. Гарант освітньо-наукової програми є керівником групи забезпечення, відповідає усім критеріям щодо членів групи забезпечення та має науковий ступінь, вчене звання за відповідною спеціальністю, стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як 10 років.

Група забезпечення здійснює такі види діяльності:

відповідає за виконання освітньо-наукової програми за спеціальністю;
аналізує актуальність, сучасність, затребуваність стану та розвитку освітньо-наукової програми;

розробляє навчальні плани підготовки в ад'юнктурі за спеціальністю та ініціює внесення до них змін у взаємодії з структурним навчальним підрозділами Інституту (кафедрою), яка відповідає за підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за відповідними спеціальностями під методичним керівництвом та у взаємодії з науково-організаційним відділом;

ініціює пропозиції щодо зміни та організації нових напрямків в рамках освітньо-наукової програми підготовки в ад'юнктурі;

взаємодіє з представниками замовника, керівним складом Інституту, структурними підрозділами Інституту (факультетами, науковим центром зв'язку та інформатизації, кафедрами, бібліотекою, іншими підрозділами, що забезпечують освітній процес, наукові дослідження та підтримують життєдіяльність Інституту), науково-педагогічними та науковими працівниками, ад'юнктами щодо розвитку спеціальності;

контролює й дає оцінку процесу навчання, що здійснюється за освітньо-науковою програмою.

2.9. Здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії передбачає успішне виконання особою (ад'юнктом) відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у разовій спеціалізованій вченій раді.

Особа має право здобувати ступінь доктора філософії під час навчання в ад'юнктурі Інституту.

Особи, які професійно здійснюють наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи, мають право здобувати ступінь доктора філософії поза ад'юнктурою, зокрема під час перебування у творчій відпустці, за умови успішного виконання відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у разовій спеціалізованій вченій раді.

2.10. Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії, які здійснюють підготовку в ад'юнктурі Інституту за денною формою навчання, відносяться до категорії тих, хто навчається і вважаються ад'юнктами Інституту.

Основні засади організації та супроводження у разі дистанційного навчання в ад'юнктурі Інституту визначаються Положенням про дистанційне навчання Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут.

2.11. Організацію і контроль роботи ад'юнктури, докторантури та координацію діяльності структурних підрозділів Інституту, які здійснюють підготовку (забезпечення підготовки) здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Інституті здійснює заступник начальника інституту з наукової роботи та науково-організаційний відділ Інституту.

Основні завдання і функції, а також організація освітньої діяльності з підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук, визначаються Положенням про структурний підрозділ, що затверджується вченою радою Інституту і вводяться в дію наказом начальника інституту.

Стандарти вищої освіти

2.12. Освітня діяльність в Інституті проводиться з метою забезпечення здобуття вищої освіти за відповідними спеціальностями на певних рівнях вищої освіти, післядипломної освіти і задоволення інших освітніх потреб здобувачів вищої освіти та інших осіб.

Відповідність освітньої діяльності Інституту вимогам стандартів визначається шляхом ліцензування, акредитації та атестації.

Ліцензування освітньої діяльності Інституту та акредитація освітніх програм здійснюються відповідно до Закону України "Про вищу освіту" та інших нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України.

2.13. Стандарт освітньої діяльності – це сукупність мінімальних вимог до кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення освітнього процесу Інституту.

Стандарти освітньої діяльності розробляються для кожного рівня вищої освіти в межах кожної спеціальності з урахуванням необхідності створення умов для осіб з особливими освітніми потребами та є обов'язковими до виконання Інститутом, які забезпечує підготовку здобувачів вищої освіти.

Стандарти освітньої діяльності розробляються та затверджуються центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки за погодженням з Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

2.14. Стандарт вищої освіти – це сукупність вимог до освітніх програм вищої освіти, які є спільними для всіх освітніх програм у межах певного рівня вищої освіти та спеціальності.

Стандарти вищої освіти розробляються для кожного рівня вищої освіти в межах кожної спеціальності відповідно до Національної рамки кваліфікацій і використовуються для визначення та оцінювання якості вищої освіти та результатів освітньої діяльності Інституту, результатів навчання за відповідними спеціальностями.

У разі відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за спеціальністю Інститут розробляє тимчасовий стандарт вищої освіти відповідної спеціальності на підставі норм визначених Національною рамкою кваліфікацій.

Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Інституті здійснюється згідно вимог Тимчасових стандартів вищої освіти за відповідними спеціальностями, які розроблені проектною (робочою) групою, визначеної наказом начальника інституту, погоджені Директором Департаменту військової освіти і науки Міністерства оборони України, замовником на підготовку ад'юнктів та затверджені вченою радою Інституту.

Освітні програми

2.15. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Інституті здійснюється за відповідними освітньо-науковими програмами (далі – ОНП) на третьому (освітньо-науковому) рівні.

Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти відповідає восьмому рівню Національної рамки кваліфікацій. Освітньо-науковий рівень вищої освіти передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

2.15.1. ОНП – система освітніх компонентів на третьому рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік освітніх компонентів (навчальних дисциплін, практик) і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти ступеня доктор філософії. ОНП забезпечує гармонійне поєднання hard skills та soft skills у здобувачів вищої освіти.

2.15.2. ОНП третього рівня (доктор філософії) складається з освітньої та наукової складових і є основою для формування здобувачем

індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи (наукова складова ОНП).

2.15.3. ОНП підготовки докторів філософії Інституту має включати не менше чотирьох складових, що передбачають набуття здобувачем вищої освіти ступеня доктора філософії таких компетентностей відповідно до Національної рамки кваліфікацій:

здобуття глибинних знань із спеціальності, за якою здобувач вищої освіти проводить дослідження, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за вибраною спеціальністю, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку в обсязі кредитів ЄКТС відповідно до стандарту вищої освіти;

оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору в обсязі кредитів ЄКТС відповідно до стандарту вищої освіти;

набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та/або складання пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності в обсязі кредитів ЄКТС відповідно до стандарту вищої освіти;

здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності в обсязі кредитів ЄКТС відповідно до стандарту вищої освіти.

2.15.4. ОНП підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії розробляється проектною (робочою) групою у кількості не менше трьох осіб (керівник проектної групи + два члени) що мають науковий ступінь та вчене звання, з них не менше двох докторів наук та затверджується рішенням вченої ради Інституту.

ОНП тимчасово зберігається у науково-організаційному відділі з подальшим архівним зберіганням.

2.15.5. Нормативний строк підготовки доктора філософії в ад'юнктурі Інституту становить чотири роки. Обсяг освітньої складової ОНП підготовки доктора філософії становить 60 кредитів ЄКТС.

2.15.6. Протягом строку підготовки здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії зобов'язані виконати всі вимоги ОНП, зокрема здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, і захистити дисертацію.

2.15.7. Порядок розроблення, узгодження та затвердження ОНП на третьому (освітньо-науковому) рівні регулюється Положенням про розроблення, затвердження, моніторинг та перегляд освітніх програм Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут, Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут.

3. Організація та забезпечення освітнього процесу

3.1. Освітня діяльність Інституту з підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії спрямована на організацію, забезпечення (навчально-методичне, кадрове, інформаційне, матеріально-технічне (логістичне) забезпечення тощо) та реалізацію освітнього процесу.

3.2. Організаційне та методичне забезпечення освітнього процесу в Інституті є важливою та необхідною умовою якісного засвоєння ОНП підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії і включає:

документи Інституту, які регламентують організацію та забезпечення освітньої діяльності;

документи факультетів Інституту, які регламентують організацію та навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;

документи кафедр Інституту, які регламентують організацію та навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності.

3.2.1. Навчально-методичні матеріали з організації та навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності з підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю визначаються факультетом та кафедрою за якими закріплені здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії, з врахуванням вимог стандартів вищої освіти та інших нормативно-правових актів та керівних документів Генерального штабу Збройних Сил України.

3.2.2. Навчально-методичні матеріали з навчальної дисципліни розробляються кафедрою і зберігаються на кафедрі, яка забезпечує викладання відповідної навчальної дисципліни.

3.2.3. Форми основних документів з організації, обліку і планування освітнього процесу в Інституті, факультеті, кафедрі визначені у додатку до Положення про організацію освітнього процесу у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут та в інших документах, які регламентують організацію та забезпечення освітньої діяльності в Інституті, а також у методичних рекомендаціях щодо проведення окремих заходів освітньої діяльності.

3.3. Кадрове забезпечення освітньої діяльності Інституту здійснюється відповідно до кадрових вимог щодо забезпечення провадження освітньої діяльності для відповідного рівня вищої освіти затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 (в редакції Постанови КМУ від 10.05.2018 р. № 347 та вимог нормативно-правових актів Міністерства оборони України.

3.3.1. Порядок заміщення на конкурсній основі військовослужбовцями та працівниками посад наукових та науково-педагогічних працівників (крім випадків, передбачених законодавством) в Інституті здійснюється згідно Положення про порядок проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад наукових та науково-педагогічних працівників Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут.

3.3.2. Планування та обліку навчальної, методичної, наукової, організаційної та інших видів робіт, а також норми часу навантаження, які виконуються науково-педагогічними працівниками Інституту протягом усього навчального року здійснюється згідно Положення про планування та облік навантаження науково-педагогічних працівників Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут.

3.3.3. Основним документом, у якому відображається навчальна, методична, наукова та організаційна робота НПП Інституту протягом навчального року, є його Індивідуальний план роботи викладача.

3.4. Інформаційне забезпечення освітньої діяльності Інституту відповідного рівня ВО здійснюється згідно вимог Постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 (в редакції Постанови КМУ від 10.05.2018 р. № 347).

3.4.1. Система інформаційного забезпечення освітнього процесу Інституту включає: бібліотечний фонд (навчальна, наукова та художня література), електронні інформаційні ресурси АСУ “Дніпро” та Internet кафедр, наукові та періодичні видання.

3.4.2. Бібліотечний фонд Інституту забезпечує повне, якісне і оперативне бібліотечно-бібліографічне та інформаційне забезпечення підготовки військових фахівців, наукових, науково-педагогічних працівників та інших категорій читачів, згідно з їх інформаційними запитами на основі широкого доступу до книжкових фондів.

3.4.3. Доступ до електронних навчально-методичних матеріалів у віртуальному навчальному середовищі здійснюється на кафедрах Інституту на яких створено електронні каталоги видань та розгорнуто спеціалізовані служби для доступу до електронних навчально-методичних матеріалів за допомогою вебтехнологій.

3.5. Матеріально-технічне (логістичне) забезпечення здійснюється згідно вимог Постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 (в редакції Постанови КМУ від 10.05.2018 р. № 347).

3.5.1. Матеріально-технічна база Інституту – це комплекс навчальних, матеріальних і технічних засобів, земельних ділянок, будівель, споруд, майнових комплексів, обладнання, іншого майна, призначених для забезпечення підготовки здобувачів вищої освіти відповідно до освітніх програм, навчальних планів, сучасних технологій та методики навчання, а також для виконання наукових досліджень і підготовки наукових, науково-педагогічних кадрів.

3.5.2. Кількість та площа аудиторій, спеціалізованих класів, кабінетів, лабораторій, службових, навчально-допоміжних та інших приміщень мають відповідати Ліцензійним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти та встановленим нормам розквартирування військових частин, установ і ВВНЗ (ВНП ЗВО).

Організація та забезпечення освітнього процесу Інституту з підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії визначається Положенням про організацію освітнього процесу у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут та Положенням про організацію наукової і науково-технічної діяльності у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут

4. Планування освітнього процесу

4.1. Основними нормативними документами з планування освітнього процесу в Інституті та регламентації навчання здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії є: навчальні плани, робочі навчальні плани, програми навчальних дисциплін, робочі програми навчальних дисциплін, силабуси навчальних дисциплін, графік-календар навчального процесу Інституту та розклад навчальних занять.

4.2. Для конкретизації планування освітнього процесу на навчальний рік в Інституті розробляються: наказ начальника інституту щодо організації освітньої діяльності на навчальний рік, робочі навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, силабуси навчальних дисциплін, графік-календар навчального процесу, розклад навчальних занять та інші документи, які необхідні для якісної організації освітнього процесу.

4.3. Навчальний рік підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії включає два семестри.

Терміни проведення теоретичного навчання, екзаменаційних сесій, практики, дисертаційних досліджень, атестації та відпустки ад'юнктів визначаються графіком-календарем навчального процесу на навчальний рік.

4.4. Графік-календар навчального процесу на навчальний рік розробляється науково-організаційним відділом Інституту та затверджується начальником інституту.

Навчальний план

4.5. Основним нормативним документом, що визначає перелік освітніх компонентів (навчальних дисциплін, практичної підготовки, атестації) і логічну послідовність їх вивчення в Інституті є навчальний план.

4.5.1. Навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії складається на підставі ОНП та регламентує організацію та забезпечення освітньої складової ОНП і включає такі розділи: графік навчального процесу на весь період навчання, зведені дані про бюджет навчального часу, дані щодо практик та план навчального процесу, що визначає перелік та обсяг освітніх компонент та навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність їх вивчення, розподіл навчального часу за видами навчальних занять та контрольні заходи.

4.5.2. Навчальний план визначає навчальне навантаження здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії на вивчення освітніх компонент в академічних годинах і в кредитах ЄКТС. Кредити встановлюються для всіх освітніх компонент (навчальних дисциплін, складових практичної підготовки, атестації) та інших видів навчальної діяльності здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії.

4.5.3. Навчальним планом передбачається виконання практичної складової (педагогічної (науково-дослідної) практики) протягом нормативного терміну підготовки в ад'юнктурі з метою підвищення рівня набуття ад'юнктами компетентностей щодо організації та здійснення процесу навчання в вищих військових навчальних закладах та отримання досвіду педагогічної діяльності, а також у виконанні науково-дослідних робіт,

розробленні методик проведення наукових досліджень та експериментів, оволодівати практичними навичками проведення наукових досліджень та експериментів.

4.5.4. Навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії розробляється відповідною проектною (робочою) групою (структурними навчальними підрозділами Інституту (кафедрою), яка відповідає за підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за відповідними спеціальностями) під методичним керівництвом та у взаємодії з науково-організаційним відділом.

Навчальний план підписується керівником структурного навчального підрозділу, головою проектної (робочої) групи (гарантом ОНП), погоджується заступником начальника інституту з наукової роботи та затверджується головою вченої радою Інституту.

Навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії тимчасово зберігається у науково-організаційному відділі з подальшим архівним зберіганням.

Програма навчальної дисципліни, робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

4.6. Програма навчальної дисципліни визначає роль і місце навчальної дисципліни в загальній структурі змісту підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, мету й головні завдання її вивчення, розкриває механізм реалізації мети та інформаційний обсяг навчальної дисципліни, рівень сформованості вмінь, знань та компетентностей, перелік рекомендованих джерел інформації, інших дидактичних та методичних матеріалів, критерії оцінювання знань, форми та засоби діагностики успішності навчання.

Програма навчальної дисципліни розробляється кафедрою на кожному навчальну дисципліну, передбачену навчальним планом здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, на підставі компетентностей, які визначені у відповідній ОНП підготовки, обговорюється на засіданні кафедри та затверджується керівником структурного навчального підрозділу, до складу якого входить кафедра.

Програма навчальної дисципліни надається до науково-організаційному відділу для подальшого архівного зберігання.

4.7. Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус) розробляється на підставі навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та програми навчальної дисципліни на весь період викладання навчальної дисципліни та визначає послідовність засвоєння змісту навчання, розподіл його за організаційними формами вивчення дисципліни (навчальні заняття, самостійна робота, виконання індивідуальних завдань, контрольні заходи) та видами навчальних занять (лекція,

лабораторне, практичне, семінарське, групове заняття, консультація), конкретизує інформаційно-методичне і матеріально-технічне (логістичне) забезпечення, заплановані результати навчання, критерії оцінювання рівня її засвоєння, а також форми та засоби поточного і семестрового контролю.

4.7.1. Структурні складові робочої програми навчальної дисципліни: опис навчальної дисципліни, очікувані результати навчання, структура та зміст навчальної дисципліни, види, теми навчальних занять та навчальні питання, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання, методи здійснення контролю, схема нарахування балів, які отримують здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії під час поточного та підсумкового оцінювання, література (основна, допоміжна), інформаційні джерела.

4.7.2. Структура Силабусу визначається Положенням про реалізацію права на вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут.

4.7.3. Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус) розробляється кафедрою, обговорюється на засіданні кафедри та затверджується начальником (завідувачем) кафедри. Коригування змісту робочої програми навчальної дисципліни здійснюється за потреби щорічно до початку нового навчального року.

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус) зберігається на кафедрі, яка здійснила її розроблення.

4.8. Організаційні заходи з розроблення нормативних документів з планування освітнього процесу в Інституті та регламентації навчання здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії визначаються Положенням про організацію освітнього процесу у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут та Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут.

Індивідуальна освітня траєкторія здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії

4.9. ОНП та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, які складаються з освітньої та наукової складових повинні передбачати право здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії вибирати не менше 25 відсотків кредитів ЄКТС навчальних дисциплін або блоків навчальних дисциплін від загальної кількості кредитів ЄКТС підготовки. Це є основою для формування здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи.

4.10. Організаційні заходи по формуванню, складанню та виконанню індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії визначаються Положенням про індивідуальні плани здобувачів вищої освіти Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут.

4.11. Організаційні заходи щодо вибору навчальних дисциплін та формуванню своєї індивідуальної освітньої траєкторії в межах нормативної складової здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії визначається Положенням про реалізацію права на вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут.

Зміст вибіркового дисциплін має відповідати напрямку наукового дослідження здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії.

4.12. Реалізація освітньої складової, яка визначена у індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється під час проведення навчальних занять.

4.12.1. Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії зобов'язані відвідувати всі навчальні заняття згідно з розкладом навчальних занять та своєчасно виконувати навчальні завдання згідно з робочим (індивідуальним) навчальним планом, робочими програмами навчальних дисциплін.

4.12.2. Розклад навчальних занять здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії на семестр та розклад проведення екзаменаційної сесії розробляється науково-організаційним відділом, підписується начальником науково-організаційного відділу та затверджується заступником начальника інституту з наукової роботи і доводиться до науково-педагогічних працівників та ад'юнктів не пізніше за тиждень до початку проведення навчальних занять та екзаменаційної сесії.

4.12.3. Усі здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії Інституту зобов'язані відвідувати навчальні заняття згідно розкладу і проходити всі форми поточного і семестрового контролю, передбачені індивідуальним навчальним планом здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії та навчальним планом підготовки за відповідною спеціальністю згідно розкладу проведення екзаменаційної сесії.

4.12.4. Невиконання освітньої складової, яка визначена у індивідуальному навчальному плані без поважних причин, передбачених законодавством, може бути підставою для ухвалення вченою радою Інституту рішення про відрахування ад'юнкта з Інституту.

4.13. Засвоєння ад'юнктом освітньої складової (навчальних дисциплін) може відбуватися на кафедрах Інституту, а також в рамках реалізації права на академічну мобільність – на базі інших закладів вищої освіти (наукових установ) згідно розкладу навчальних занять.

Індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії, який бере участь у програмах академічної мобільності – це документ, що встановлює порядок вивчення кредитних модулів та складання контрольних заходів за результатами їх навчання з урахуванням особливостей програми підготовки здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії та програми академічної мобільності.

Індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії формується за допомогою наукового керівника на підставі робочого навчального плану і включає всі кредитні модулі, вивчення яких передбачено на період участі здобувача вищої освіти за програмою академічної мобільності згідно Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут.

4.14. Наукова складова ОНП оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи, який формується на весь термін навчання і в якому визначаються зміст, строки виконання, обсяг наукових робіт (теоретичних та експериментальних), кількість публікацій та конференцій, у яких планується взяти участь, а також запланований строк захисту дисертації протягом строку підготовки в ад'юнктурі.

4.14.1. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в певній галузі знань або на межі кількох галузей, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі (галузей) та оприлюднені у відповідних публікаціях.

4.14.2. Затвердження теми дисертації і індивідуального плану наукової роботи здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії вченою радою Інституту здійснюється протягом двох місяців з дня зарахування здобувача.

На засідання вченої радою Інституту можуть залучатися науковий керівник ад'юнкта та керівник ОНП за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти.

4.14.3. На всіх етапах проходження процесу затвердження теми та індивідуального плану наукової роботи здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії можливе внесення коректив до них. У разі зміни напряму (теми, мети, об'єкта чи предмета) дисертаційного дослідження та виникнення потреби у зміні (уточненні) теми дисертації під час підготовки здобувача

вищої освіти в ад'юнктурі, здобувач подає відповідний рапорт до науково-організаційного відділу. Зміна теми затверджується наказом начальника Інституту.

4.14.4. Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим до виконання здобувачем відповідного ступеня і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи.

4.14.5. Підготовка в ад'юнктурі завершується захистом наукових досягнень ад'юнкта у тимчасово діючій спеціалізованій вченій раді, яка призначається наказом Міністерства освіти і науки України на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Здобувачі мають право на вибір спеціалізованої вченої ради. Стан готовності дисертації здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників).

4.14.6. Порухення строків виконання індивідуального плану наукової роботи без поважних причин, передбачених законодавством, може бути підставою для ухвалення вченою радою Інституту рішення про відрахування з ад'юнктури (виключення із списку здобувачів поза ад'юнктурою) Інституту.

5. Форми організації освітнього процесу

5.1. Освітній процес в Інституті з підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється за такими формами: навчальні заняття; самостійна робота; науковий семінар; педагогічна (науково-дослідна) практика, контрольні заходи.

Інститут має право встановлювати інші форми освітнього процесу та вид навчальних занять.

5.2. Основними видами навчальних занять є: лекція, лабораторне, практичне, семінарське, групове заняття, індивідуальне заняття, консультація.

Види навчальних занять визначаються програмами (робочими програмами) навчальних дисциплін.

Навчальні заняття в Інституті проводять особи, які займають посади науково-педагогічних та наукових працівників.

5.3. Самостійна робота здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії є однією із форм організації освітнього процесу і основним способом засвоєння навчального матеріалу. Вона здійснюється з метою відпрацювання та засвоєння навчального матеріалу, закріплення та поглиблення знань, умінь та навичок, виконання індивідуальних завдань з

освітніх компонент (навчальних дисциплін, розрахунково-графічної роботи, рефератів тощо), науково-дослідних робіт тощо.

Зміст самостійної роботи здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії над конкретною навчальною дисципліною визначається робочою програмою навчальної дисципліни (силабусом), навчально-методичними матеріалами, завданнями та вказівками науково-педагогічного працівника.

Планування самостійної роботи здійснюється кожним здобувачем вищої освіти ступеня доктора філософії і повинна бути логічно взаємопов'язана з іншими видами навчальних занять.

5.4. Науковий семінар – колективне, публічне обговорення наукової інформації, визначених проблем теорії та практики, певних наукових та науково-технічних результатів для формування компетентностей здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в обсязі нових знань та методів для оптимізації взаємодії з проектами і програмами, що забезпечує умови для розвитку мислення через дискусію. Керує науковим семінаром провідний вчений, який активно веде дослідження у відповідній галузі науки.

У роботі наукових семінарів можуть брати участь здобувачі різних ступенів вищої освіти за різними спеціальностями, різних років навчання, які мають бажання поглибити опрацьований теоретичний матеріал, активізувати самостійність суджень, навчитись відстоювати власні думки, аргументувати їх на основі наукових фактів. Метою наукового семінару є оволодіння фундаментальними знаннями, розвиток логічного мислення, оволодіння культурою толерантності, активізація соціального становлення особистості майбутнього науковця.

5.5. Педагогічна (науково-дослідна) практика здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Інституті є невід'ємним елементом освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії в ад'юнктурі Інституту.

5.5.1. Педагогічна практика здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії проводиться на кафедрах Інституту, а науково-дослідна практика у структурних підрозділах наукового центру зв'язку та інформатизації Інституту, які визначаються наказом начальника інституту, з врахуванням розкладу проведення навчальних занять та планів наукової і науково-технічної діяльності наукового центру зв'язку та інформатизації Інституту.

5.5.2. Метою педагогічної практики здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в системі вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні є підвищення та закріплення професійної підготовки до педагогічної діяльності, закріплення знань здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії з питань організації освітнього процесу, його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, формування вмінь і

навичок опрацювання наукових та інформаційних джерел, застосування активних метод викладання дисциплін відповідного фахового напрямку.

5.5.3. Метою науково-дослідної практики здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Інституті в системі вищої військової освіти на третьому освітньо-науковому рівні є оволодіння, поглиблення та розширення комплексу професійних компетентностей та якостей ад'юнктів, необхідних для майбутньої самостійної науково-дослідної діяльності.

5.5.4. Педагогічна (науково-дослідна) практика здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії Інституту проводиться на другому (третьому) році навчання шляхом проведення навчальних занять з навчальних дисциплін, які викладаються на кафедрі, за якою закріплений здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії або проведенням (участю) у науково-дослідних роботах в структурних підрозділах наукового центру зв'язку та інформатизації Інституту.

5.5.5. Проведення педагогічної (науково-дослідної) практика здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії визначається Положенням про організацію педагогічної (науково-дослідної) практики здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут.

5.6. Контрольні заходи є необхідним елементом зворотного зв'язку у освітньому процесі Інституту. Вони визначають відповідність рівня набутих здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії знань і умінь, сформованих компетентностей вимогам нормативних документів щодо вищої освіти і забезпечують своєчасне коригування освітнього процесу.

5.6.1. Основне завдання контролю освітнього процесу – одержання інформації про його властивості та результати з метою ефективного управління процесом та його оптимізації, досягнення високої якості навчання здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії.

Контрольні заходи включають поточний, семестровий і підсумковий контроль.

5.6.2. Поточний контроль проводиться науково-педагогічними працівниками на всіх видах навчальних занять. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії у процесі навчання, перевірка готовності здобувачів вищої освіти до виконання наступних навчальних завдань, а також забезпечення управління їх навчальною мотивацією. Інформація, одержана під час поточного контролю,

використовується для коригування методів і способів навчання, а також для самостійної роботи здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії.

5.6.3. Семестровий контроль проводиться відповідно до навчального плану у вигляді диференційованого заліку або екзамену в строк, встановлений графіком-календарем навчального процесу Інституту на навчальний рік або розкладом навчальних занять (екзаменаційної сесії) та в обсязі навчального матеріалу, визначеного програмою навчальної дисципліни (робочою програмою навчальної дисципліни, силабусом).

Форма проведення семестрового контролю (усна, письмова, комбінована, тестування тощо), зміст і структура контрольних завдань, екзаменаційних білетів та розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії під час проведення семестрового контролю та критерії оцінювання знань і вмінь за результатами вивчення кредитного модуля визначаються програмою навчальної дисципліни (робочою програмою навчальної дисципліни) і повинні враховувати, насамперед, їх повноту і правильність, а також здатність здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії узагальнювати отримані знання; застосовувати правила, методи, принципи, закони у конкретних ситуаціях; аналізувати і оцінювати факти, події, інтерпретувати схеми, графіки, діаграми, обстановку на топографічних картах; викладати матеріал чітко, логічно, послідовно.

5.6.4. Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії на проміжних або заключному етапах їх навчання і проводиться відповідно до навчального плану на певному рівні вищої освіти. Підсумковий контроль складається з семестрового контролю та атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії.

6. Оцінювання та визначення результатів навчання

6.1. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії передбачає послідовне використання оприлюднених критеріїв, правил і процедур.

Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії мають бути поінформовані про стратегію оцінювання, яка застосовується щодо їхньої навчальної програми, про те, які екзамени чи інші методи оцінювання будуть застосовані до них, а також про те, які критерії будуть використані при оцінюванні їхньої успішності.

Оцінювання результатів навчання здійснюється на принципах об'єктивності, систематичності та системності, плановості, єдності вимог, відкритості, прозорості, економічності, доступності та зрозумілості методики оцінювання. Процедури оцінювання дозволяють продемонструвати, наскільки здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії досягли запланованих результатів навчання.

6.2. Критерії, процедури оцінювання результатів навчання та умови допуску до екзамену (диференційованому заліку) здобувачів ступеня доктора філософії з конкретної навчальної дисципліни визначаються відповідною робочою програмою навчальної дисципліни (силабусом).

6.3. В Інституті запроваджена Європейська кредитна трансферно-накопичувальна системи (далі – ЄКТС) організації освітнього процесу.

Для оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, з кредитного модуля початкової дисципліни під час проведення семестрового (підсумкового) контролю, в Інституті запроваджена рейтингова системи оцінювання (далі – РСО) з використанням накопичувальної бальної шкали та розширеної (національної) школи оцінювання знань здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії для виставлення екзаменаційних (залікових) оцінок.

Ключовими елементами ЄКТС, є залікові кредити як міра трудомісткості та якості навчальної роботи здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії і стимулююча рейтингова система оцінювання результатів навчання.

6.4. Розподіл балів накопичувальної бальної шкали та оцінок за розширеною (національною) шкалою регулюється нормативно-правовими актами Міністерства оборони України і визначена у таблиці 1.

Таблиця 1

Школа оцінювання результатів навчання та переведення рейтингової оцінки (в балах) до оцінок за розширеною (національною) шкалою

Накопичувальна бальна шкала (рейтингова оцінка кредитного модуля (R) в балах)	Оцінка за розширеною шкалою
90 - 100	відмінно
80 - 89	дуже добре
65 - 79	добре
55 - 64	задовільно
50 - 54	достатньо
35 - 49	незадовільно
1 - 34	неприйнятно

Розмір шкали РСО з кредитного модуля освітнього компоненту (навчальної дисципліни) дорівнює 100 балів.

6.5. Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії мають своєчасно інформуватися про всі отримані рейтингові бали. Значення поточних рейтингів здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії з кредитного модуля мають систематично доводитися до здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, а за необхідністю до начальників факультету (кафедр) з

метою коригування навчального процесу та управління навчальною діяльністю кожного здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії.

6.6. Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії, які були не допущені до семестрового контролю з кредитного модуля, мають усунути причини, що призвели до цього. Науково-педагогічні працівники кафедр мають забезпечити здобувачам вищої освіти ступеня доктора філософії можливість усунути ці причини та підвищити свій рейтинговий бал з кредитного або змістового модуля.

6.7. Після проведення диференційованого заліку (екзамену) екзаменатор (викладач) записує отримані результати складання диференційованого заліку (екзамену) у відомості обліку успішності (кожна оцінка засвідчується його підписом), виставляє оцінки в журналі обліку навчальних занять навчальної групи та робить запис про виконання програми освітнього компонента (навчальної дисципліни). Наприклад: “Програма навчальної дисципліни виконана в повному обсязі”. Підпис та дата.

6.8. Облік результатів складання диференційованих заліків (екзаменів) здійснюється у навчальній картці здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії, яка ведеться та зберігається у науково-організаційному відділі згідно вимог законодавства.

6.9. За наявності академічної заборгованості навчальних дисциплін, які (відповідно до навчального плану) викладалися у семестрі, що завершується, здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії не допускається до семестрового контролю.

6.10. Ліквідація академічної заборгованості проводиться після закінчення екзаменаційної сесії за окремим розкладом, складеним науково-організаційним відділом не пізніше як наступного тижня після сесії.

Друга ліквідація академічної заборгованості здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії приймається комісією, яка призначається заступником начальника інституту з наукової роботи, у складі заступника начальника факультету з навчальної та наукової роботи, начальника (завідувача) відповідної кафедри та викладача дисципліни, з якої проводиться семестровий контроль.

6.11. Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії, який не склав екзамен чи залік на комісії під час ліквідації академічної заборгованості відраховується з ад'юнктури (виключається із списку здобувачів поза ад'юнктурою) за невиконання індивідуального навчального плану роботи ад'юнкта.

6.12. Рішенням заступника начальника інституту з наукової роботи за наявності обставин, які унеможливають виконання затвердженого графіку навчального процесу, здобувачу вищої освіти ступеня доктора філософії може бути змінений період проведення навчальних занять та поточного і семестрового контролю (заліків та екзаменів) на підставі рапорту здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії (з поясненням поважності причин і обставин) і клопотанням наукового керівника.

6.13. Оцінювання та визначення результатів навчання здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії визначається Положенням про організацію освітнього процесу у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут, Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут та цим Положенням.

7. Контроль підготовки та атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії

7.1. Двічі на рік на засіданні кафедри за результатами проведеного семестрового та підсумкового контролю з освітніх компонент (навчальних дисциплін) індивідуального навчального плану та стану виконання індивідуального плану навчальної роботи здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії робить доповідь та наочну презентацію фактичних результатів підготовки у семестрі, що спливає, акцентуючи при цьому увагу на отриманих ним основних результатах дисертаційного дослідження, їхній актуальності, науковій новизні та прикладному значенні, методиці дослідження та методах, які при цьому застосовуються, достовірності отриманих результатів та ступені їх апробації.

Результати доповіді кожного здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії на кафедрі мають бути занесені до протоколу відповідного засідання кафедри та до індивідуальних планів роботи здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії (за підписом наукового керівника).

7.2. Науковий керівник здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії здійснює контроль виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії і наприкінці навчального року звітує перед вченою радою Інституту про виконання здобувачем вищої освіти ступеня доктора філософії індивідуальних планів, належне та своєчасне виконання обов'язків наукового керівника.

Форма звіту наукового керівника про виконання індивідуальних планів здобувача визначається Положенням про індивідуальні плани здобувачів вищої освіти Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут.

7.3. За результатами доповіді та звіту здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії отримують щорічні письмові висновки наукового керівника про виконання індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи.

7.4. На підставі рішення вченої ради Інституту щодо стану виконання індивідуального плану наукової роботи та з урахуванням результатів проходження всіх форм поточного та семестрового контролю, що передбачені індивідуальним навчальним планом здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії та освітньо-науковою програмою підготовки доктора філософії, наказом начальника інституту здобувач переводиться на наступний рік навчання.

Невиконання індивідуальних планів за результатами річного звітування є підставою для ухвалення вченою радою Інституту рішення про відрахування здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії.

7.5. Стан готовності дисертації здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників) за умови успішного виконання здобувачем його індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи.

7.6. Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії, які завершують свою роботу над дисертацією згідно з індивідуальним планом наукової роботи та освітньо-науковою програмою підготовки доктора філософії, мають пройти процедуру попередньої експертизи дисертації на кафедрі у термін, який визначає вчена рада Інституту за доповіддю наукового керівника.

7.7. Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, здійснюється на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації разовою спеціалізованою вченою радою, утвореною Інститутом, які мають акредитовану освітню програму третього рівня вищої освіти з відповідної спеціальності (спеціальностей для міждисциплінарних робіт).

7.8. Дисертації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, відгуки та рецензії на них оприлюднюються на офіційному вебсайті Інституту згідно із законодавством.

Інформація про утворену разову спеціалізовану вчену раду, дату, час і місце проведення атестації оприлюднюється Інститутом, на своєму офіційному вебсайті відповідно до законодавства та подається в електронному вигляді до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, яке оприлюднює таку інформацію на своєму офіційному вебсайті.

Інститут забезпечує трансляцію атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в режимі реального часу на своєму офіційному веб-сайті.

7.9. До захисту допускається дисертація, виконана здобувачем вищої освіти ступеня доктора філософії самостійно. Виявлення в поданій до захисту дисертації фактів академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації є підставою для відмови у присудженні ступеня доктора філософії.

Виявлення фактів академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації у захищеній здобувачем дисертації є підставою для скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради про присудження йому ступеня доктора філософії та видачу відповідного диплома.

У разі встановлення відповідно до законодавства у кваліфікаційній роботі (дисертації) здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації та/або порушення встановленої законодавством процедури захисту дисертації рішення разової спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня доктора філософії скасовується Інститутом або Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

7.10. Якщо у захищеній здобувачем вищої освіти ступеня доктора філософії дисертації встановлено відповідно до законодавства факти академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації, його науковий керівник позбавляється права участі у підготовці та атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії строком на два роки, голова та члени разової спеціалізованої вченої ради, в якій відбувся захист цієї дисертації, та офіційні опоненти, які надали позитивні висновки на дисертацію, позбавляються права участі в атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії строком на два роки, а Інститут позбавляється права утворювати разову спеціалізовану вчену раду за відповідною спеціальністю строком на один рік, крім випадку скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради Інституту.

7.11. Атестація здобувачів вищої освіти ступеня (доктора філософії та доктора наук після закінчення підготовки здійснюється відповідно до вимог законодавства та Положення про організацію наукової і науково-технічної діяльності у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут, Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора наук у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут, Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут та цього Положення.

7.12. У дипломі доктора філософії зазначається інформація про здобутий особою ступінь, галузь знань, спеціальність, з якої здобуто відповідний ступінь (галузі знань, спеціальності – для міждисциплінарних робіт), назва Інституту (закладу вищої освіти), в якому здійснювалася підготовка, назва Інституту (закладу вищої освіти чи наукової установи), у разовій спеціалізованій вченій раді з присудження ступеня доктора якої захищено наукові досягнення.

7.13. Невід’ємною частиною диплома доктора філософії є додаток до диплома європейського зразка, що містить структуровану інформацію про завершене навчання. У додатку до диплома наводиться інформація про результати навчання особи, освітні компоненти, отримані оцінки і здобуту кількість кредитів ЄКТС, а також відомості про національну систему вищої освіти України.

7.14. Порядок замовлення, видачі та обліку диплома доктора філософії та додатку до нього європейського зразка (DIPLOMA SUPPLEMENT) в Інституті визначається Положенням про порядок замовлення, видачі та обліку диплома доктора філософії і додатку до нього європейського ЗРАЗКА (DIPLOMA SUPPLEMENT) у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв.

8. Система забезпечення якості освітньої діяльності

8.1. Якість вищої освіти – відповідність умов провадження освітньої діяльності Інституту та результатів навчання вимогам законодавства та стандартам вищої освіти, а також потребам замовника і суспільства, що реалізується шляхом здійснення процедур внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості.

8.2. Компетентність – динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти.

8.3. Якість освітньої діяльності – рівень організації освітнього процесу в Інституті, що відповідає стандартам вищої освіти, забезпечує здобуття особами якісної вищої освіти та сприяє засвоєнню нових знань.

8.4. Система забезпечення якості вищої освіти Інституту складається із:
 системи забезпечення Інститутом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості);
 системи зовнішнього забезпечення якості освітньої діяльності Інституту і вищої освіти.

8.5. Політика Інституту щодо системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти визначена у Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут і є складовою системи забезпечення якості вищої освіти в Україні.

8.6. Система зовнішнього забезпечення якості освітньої діяльності Інституту і вищої освіти передбачає здійснення таких процедур і заходів:

забезпечення ефективності процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності Інституту і вищої освіти;

забезпечення наявності системи проведення процедур зовнішнього забезпечення якості;

налагодження доступного і зрозумілого звітування перед центральним органом державної виконавчої влади в галузі вищої освіти;

проведення періодичних перевірок діяльності систем забезпечення якості та механізмів роботи з отриманими рекомендаціями.

8.7. Розвиток культури академічної доброчесності, запобігання й виявлення плагіату в академічних текстах за авторства учасників освітнього процесу в Інституті регламентується Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових, навчально-методичних працях, що розробляються у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут, Положенням про комісію з питань етики та професійної діяльності у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут, Кодексом академічної доброчесності Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут, Положенням про забезпечення академічної доброчесності у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут.

8.8. Конфліктні ситуації, які виникають під час освітнього процесу вирішуються відповідно до Положення про запобігання та врегулювання конфлікту інтересів Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут.

8.9. Систему внутрішнього забезпечення якості за поданням Інституту оцінює Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти або акредитовані ним незалежні установи оцінювання й забезпечення якості вищої освіти стосовно її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, затвердженим Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

9. Переведення, відрахування та поновлення здобувачів вищої освіти доктора філософії

Підставами для відрахування здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії є:

порушення строків виконання індивідуального навчального плану без поважних причин, передбачених законодавством;

власне бажання;

переведення до іншого вищого військового навчального закладу;

порушення умов контракту, укладеного між Інститутом та особою, яка навчається;

порушення вимог Статуту або Правил внутрішнього розпорядку Інституту;

інші випадки, передбачені законодавством.

Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії, які раніше пройшли навчання в ад'юнктурі, а також ті, які були відраховані з ад'юнктури, правом повторного вступу до ад'юнктури не користуються.

10. Права та обов'язки учасників освітнього процесу

Права та обов'язки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, науково-педагогічних працівників інших осіб учасників освітнього процесу визначаються Статутом Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут, Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут, Положенням про відповідний структурний підрозділ та Посадовими обов'язками особового складу структурного підрозділу Інституту.

11. Прикінцеві положення

11.1. Положення затверджується вченою радою Інституту і вводиться в дію наказом начальника інституту.

11.2. Контроль за дотриманням вимог Положення покладається на заступника начальника інституту з навчальної роботи, заступника начальника інституту з наукової роботи, навчальний та науково-організаційний відділи Інституту.

23.3. Зміни і доповнення до Положення розглядаються і затверджуються вченою радою Інституту і вводяться в дію наказом начальника інституту.